

คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร  
CHARACTERISTICS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING TEACHERS'  
PERFORMANCE COMPETENCY UNDER SAMUT SAKHON PRIMARY  
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

พิมพชนก ตันทะเตมีย์/ PIMCHANOK TANTATEMEE<sup>1</sup>

ดรุณี โกเมนเอก / DARUNEE KOMEN-EK<sup>2</sup>

นภาเดช บุญเชิดชู/ NAPADECH BOONCHERDCHOO<sup>3</sup>

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษา  
ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู และ 3) วิเคราะห์คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็น  
ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 280 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง  
แบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้น  
โดยผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอย  
พหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับ  
จากมากไปน้อย ดังนี้ คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร ความเชื่อมั่นในตนเอง ภาวะผู้นำ ความฉลาด  
การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ความอดทนสูง มนุษยสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่นและ  
การตัดสินใจ

2. สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับ  
จากมากไปน้อย ดังนี้ การพัฒนาผู้เรียน การจัดการชั้นเรียน ภาวะผู้นำครู การบริหารหลักสูตร  
และการจัดการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ และ  
การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

<sup>1</sup> นักศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

<sup>2</sup> อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

<sup>3</sup> อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

3. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ความฉลาด คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร และภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 35.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**คำสำคัญ:** คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ประถมศึกษา

## ABSTRACT

This research aimed to: 1) study the level of school characteristic administrators; 2) identify the level of teachers' performance competency; and 3) analyze characteristic of school administrators affecting the teachers' performance competency. The research sample was 280 teachers in public schools under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office, derived by proportional stratified random sampling distributed by district. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher. Data were analyzed with percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression.

The findings of this research were as follows:

1. Overall and in specific aspects, the characteristic school administrators were at a high level. These aspects, ranked from the highest to the lowest, were as follows: moral and ethical administration; self-confidence; leadership; intelligence, adjustment ability; high tolerance; interpersonal relations and collaboration; and decision-making.

2. Overall and in specific aspects, the teachers' performance competencies were at a high level. The aspects, ranked from the highest to the lowest, were as follows: student development; classroom management; teacher leadership; curriculum and learning management; relationship and collaborative for learning and analysis, synthesis and classroom research.

3. The characteristic of school administrators in aspects of intelligence, moral and ethical administration, and leadership together predicted the teachers' performance competency at the percentage of 35.20 with statistical significance at .05.

**Keywords:** characteristic of school administrators, teacher's performance competency, primary educational

## บทนำ

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการศึกษาอย่างมากมาเป็นเวลานานแล้ว โดยได้กำหนดแผนการศึกษาแห่งชาติ ให้เปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะของสังคมและสภาพเศรษฐกิจ นับตั้งแต่ พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา นับเป็นชาติที่ลงทุนด้านการศึกษาสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก แต่การศึกษาไทยยังคงมีปัญหาในด้านคุณภาพที่ยังไม่สามารถแข่งขันได้ในระดับเวทีนานาชาติ ทั้งปัญหาที่ประจักษ์ชัดและปัญหาซับซ้อน การศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ จึงก่อให้เกิดความด้อยคุณภาพของประชากรในประเทศ ใจกลางของปัญหาการศึกษาไทยไม่ใช่ว่าขาด “ทรัพยากร” แต่เป็นการขาด “ประสิทธิภาพ” ในการใช้ทรัพยากรอันเนื่องมาจากการขาด “ความรับผิดชอบ” (accountability) ของระบบการศึกษา ต่อนักเรียนและผู้ปกครอง หนึ่งในปัจจัยที่ต้องรับผิดชอบต่อการแก้ไขปัญหาการศึกษาไทยคือ “ครู” ซึ่งเป็นบุคลากรสำคัญในการยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษา การปฏิรูปคุณภาพการศึกษาจะเป็นไปไม่ได้เลย หากปราศจากการยกระดับคุณภาพครู ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในระบบการศึกษา การไม่ให้ความสำคัญกับครูจึงมีผลต่อคุณภาพการศึกษาของประเทศโดยรวม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558: 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้พยายามดำเนินงานเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาคู มีการจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจทั้งด้านเนื้อหาวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคนิคการสอนต่าง ๆ ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยการประชุมปฏิบัติการและการอบรมในแต่ละปีใช้งบประมาณค่อนข้างมาก แต่โดยภาพรวมพบว่า คุณภาพผู้เรียนยังไม่ปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจ ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินและการทดสอบโดยองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศบ่งชี้ว่าคุณภาพผู้เรียนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำและด้อยกว่านานาชาติ ซึ่งได้สะท้อนวิกฤติคุณภาพการศึกษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานค่อนข้างชัดเจนว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้มาตรฐานขั้นต่ำ ครูขาดแคลนทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ครูได้มาตรฐานเฉพาะด้านวุฒิการศึกษาแต่วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรต่ำ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553: 2-3)

ปัญหาของครูเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนี้ 1) ครูผู้สอนไม่ได้จบการศึกษาในวิชาเอกที่สอนโดยตรง 2) ครูมีภาระงานมาก 3) ครูมีศักยภาพไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน 4) ครูต้องสอนหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5) ครูใช้เวลาในการทำผลงานวิชาการมากทำให้สนใจในการสอนน้อย 6) ครูสอนโดยไม่ใช้สื่อการสอน 7) ครูให้ความสำคัญกับกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักมากกว่ากลุ่มสาระรอง 8) ครูขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง 9) ครูขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน 10) ครูขาดการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการพัฒนา 11) การพัฒนาอบรมครูไม่สอดคล้องกับความต้องการของครู (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา,

2552: 14-15) การพัฒนาครูเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารการศึกษา เพราะงานทุกชนิดของสถานศึกษาจะดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถและความร่วมมือของครู ถ้าครูขาดความรู้ความสามารถ ขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ไม่จรรโลงดีต่อหน่วยงานของตนเองและขาดความรับผิดชอบ ทะเลาะเบาะแว้งกัน แยกแยะความสามัคคี ต่างคนต่างอยู่และทำงานไปวัน ๆ โดยไม่ให้ความร่วมมือกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาได้วางไว้ก็จะประสบความล้มเหลว การพัฒนาครูจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารการศึกษา แม้ว่าครูทุกคนของสถานศึกษาจะมีความสามารถเพียงใดก็ตาม หากเวลาผ่านไปนาน ๆ บรรดาความรู้ ความชำนาญก็ย่อมอ่อนลงไปเป็นของธรรมดา หรือบางทีการทำงานจำเจอยู่เสมอ ๆ งานที่ทำอาจจะกลายเป็นความเบื่อหน่ายได้เช่นกัน (พรทิพย์ บุญณสะ, 2555: 4-5) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกหลักที่สำคัญต่อความสำเร็จในการแก้ปัญหาดังกล่าว การแสวงหาผู้บริหารที่มีความพร้อมทางด้านคุณลักษณะ คุณลักษณะ ศักยภาพความรู้ ความสามารถทางศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของสถานศึกษา ในการบริหารการศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยผู้นำที่มีคุณลักษณะเอื้อต่อความสำเร็จ หรือกล่าวอีกอย่างว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีศักยภาพ สมรรถภาพ และคุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา (ธีระ รุญเจริญ, 2553: 182) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะทางการบริหารย่อมนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ตามเป้าหมายเนื่องจากคุณลักษณะทางการบริหารเป็นสิ่งที่จะทำให้กระตุ้นการทำงานของบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ ได้กำหนดเป้าประสงค์ (goals) ที่เกี่ยวกับครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้ว่า “ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความสามารถ และทักษะตามสมรรถนะและสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ” และเพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ภายใต้เป้าประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษที่ให้ความสำคัญด้านการพัฒนาบุคลากร และสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ, 2558: 41-42) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะที่ดีจึงมีส่วนในการช่วยส่งเสริมและพัฒนาครู ให้เป็นผู้ที่เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามข้อกำหนดของสมรรถนะ

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู เพื่อไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นไป

## วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร
3. เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะ การปฏิบัติงานของครู

## ตัวแปรการวิจัย

1. **ตัวแปรต้น** คือ คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) ความฉลาด 3) การตัดสินใจ 4) ความเชื่อมั่นในตนเอง 5) มนุษยสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น 6) การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ 7) ความอดทนสูง และ 8) คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร
2. **ตัวแปรตาม** คือ สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ประกอบด้วย 1) การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู และ 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้

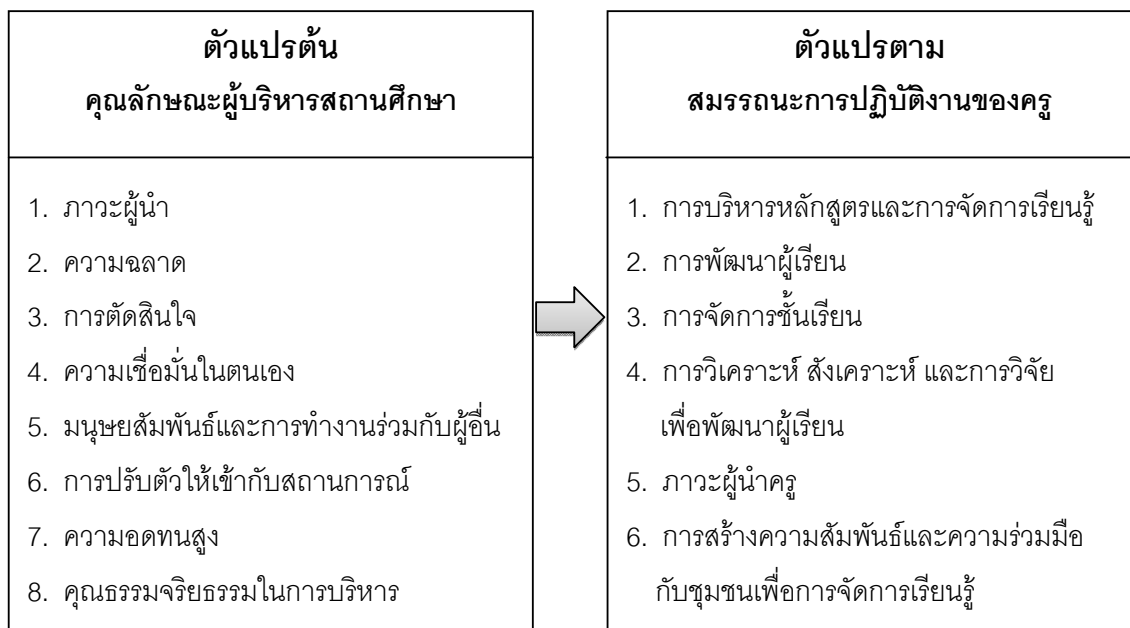
## สมมติฐานการวิจัย

คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) ความฉลาด 3) การตัดสินใจ 4) ความเชื่อมั่นในตนเอง 5) มนุษยสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น 6) การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ 7) ความอดทนสูง และ 8) คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

## กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา โดยสังเคราะห์จากเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยของ Trewatha (1982: 388) Dubrin (2004: 33-47) Daft (2006: 334) Stogdill (1974 อ้างถึงใน Paul, Blarchard & Johnson, 2008: 77) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 7-8) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2545: 112-114) สมถวิล ชูทรัพย์ (2550: 201) พิมพ์ฐิตา วัฒนวงศ์ปัญญา (2555: 276) และกานดา สุขทุม (2556: 30-31) โดยนำมาสังเคราะห์ได้ตัวแปรทั้งหมด 8 ประการ ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ

2) ความฉลาด 3) การตัดสินใจ 4) ความเชื่อมั่นในตนเอง 5) มนุษยสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น 6) การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ 7) ความอดทนสูง และ 8) คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร สำหรับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553: 8-15) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ ดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู และ 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ ดังแสดงในภาพที่ 1 ดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

## คำจำกัดความตัวแปรการวิจัย

1. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่แสดงออกถึงการมีลักษณะประจำตัวที่มีมาตั้งแต่กำเนิดและที่เกิดจากการเรียนรู้ ทำให้มีอิทธิพลหรือมีบทบาทมากกว่าบุคคลอื่นในสถานศึกษา และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1.1 ภาวะผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการขับเคลื่อนหรือสร้างอิทธิพล กระตุ้น ชี้นำ ผลักดันที่มีต่อครูในการปฏิบัติงาน มุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ตลอดจนครูในสถานศึกษามีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการ

1.2 ความฉลาด หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ทั้งในด้านวิชาการ ด้านการเงินและงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล ด้านบริหารทั่วไป มีความสามารถในการวินิจฉัยสั่งการ เข้าใจข้อมูลที่ซับซ้อน และสามารถหาข้อสรุปจากข้อมูลได้อย่างถูกต้อง คิดได้ด้วยเหตุผล เข้าใจและเห็นความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ มีวิจารณญาณที่ดี สนใจและรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ อย่างรอบด้าน

1.3 การตัดสินใจ หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการใช้เหตุผล เพื่อพิจารณาวิเคราะห์และหาทางเลือก โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับสถานการณ์ มีหน้าที่ในการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน สามารถตัดสินใจได้ถูกต้อง รวดเร็ว สมเหตุสมผล

1.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีศรัทธาในตัวเอง เชื่อมั่น เชื่อถือในความสามารถ บุคลิกลักษณะ ความรู้และจิตใจของตนเองกล้าแสดงออกในพฤติกรรมที่เหมาะสม สร้างสรรค์และมีความเชื่อว่าบุคลากรในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้ดี

1.5 มนุษยสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้และเข้าใจบุคคลอื่นเป็นกันเองกับทุกคนในสถานศึกษา มีการสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันทำให้เกิดพลังจากความร่วมแรงร่วมใจกัน

1.6 การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการปรับตัว รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สนองตอบได้ฉับไวต่อเนื่องกับสถานการณ์และโอกาส สามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้สอดคล้องสมดุลงานสัมฤทธิ์มีความยืดหยุ่น และดำเนินบทบาทในฐานะผู้บริหารได้อย่างเหมาะสม



1.7 ความอดทนสูง หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถของร่างกายและความคิดจิตใจที่จะทนต่อการปฏิบัติหน้าที่ให้ต่อเนื่อง ผลักดันงานให้บรรลุเป้าหมายปลายทางได้ มีสุขภาพสมบูรณ์ ด้านร่างกายและจิตใจพร้อมที่จะทนต่อความยากลำบาก มีความมั่นคงทางอารมณ์ อดทนต่อแรงกดดันต่าง ๆ และอดทนต่อการรอคอยดูความสำเร็จของงาน

1.8 คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริต ยึดระบบคุณธรรมในการบริหารงานเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติ ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสม ตลอดจนมีหน้าที่แนะนำ ตักเตือน ควบคุม กำกับดูแลบุคลากรในสถานศึกษา

2. สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู หมายถึง ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีการปฏิบัติงานที่แสดงออกถึงคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ สามารถผลักดันให้ครูสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครูมีความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีความสอดคล้องและเป็นระบบ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสามารถใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

2.2 การพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ครูมีความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต การส่งเสริมสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มุ่งมั่นสร้างความเป็นประชาธิปไตย ส่งเสริมให้ตระหนักและมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ดำเนินการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

2.3 การจัดการชั้นเรียน หมายถึง ครูมีความสามารถในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ โดยสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียนต่าง ๆ กำกับดูแลชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน

2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ครูมีความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวมพิจารณาหาข้อสรุปอย่างมีระบบ และนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและงานอย่างเป็นระบบ



2.5 ภาวะผู้นำครู หมายถึง ครูมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงานร่วมกัน เป็นแบบอย่างทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครูมีความสามารถในการประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และสร้างเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

## วิธีดำเนินการ

การวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร” เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูในสถานศึกษา และใช้ครูเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis)

**ประชากร** ได้แก่ ครูที่เป็นข้าราชการในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,496 คน จากสถานศึกษา 104 แห่ง

**กลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ ครูที่เป็นข้าราชการในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในปีการศึกษา 2558 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 คน กระจายตามที่ตั้งของอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกระทุ่มแบน อำเภอบ้านแพ้ว โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) คำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

| อำเภอ          | ประชากร (คน) | กลุ่มตัวอย่าง (คน) |
|----------------|--------------|--------------------|
| เมืองสมุทรสาคร | 781          | 160                |
| กระทุ่มแบน     | 433          | 88                 |
| บ้านแพ้ว       | 282          | 58                 |
| รวม            | 1,496        | 306                |

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

**ตอนที่ 1** สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) ซึ่งสอบถามในเรื่องเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด และอายุราชการ

**ตอนที่ 2** สอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 8 ด้าน ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) ความฉลาด 3) การตัดสินใจ 4) ความเชื่อมั่นในตนเอง 5) มนุษยสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น 6) การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ 7) ความอดทนสูง และ 8) คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert

**ตอนที่ 3** สอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู และ 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert

### การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของแบบสอบถาม ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามคำนิยามศัพท์ตัวแปร โดยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และพิจารณาเฉพาะข้อที่มีค่า IOC (index of item objective congruence) ตั้งแต่ 0.67 ได้กระจายคำถาม คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 55 ข้อ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ 5 ข้อ ความฉลาด 7 ข้อ การตัดสินใจ 7 ข้อ ความเชื่อมั่นในตนเอง 6 ข้อ มนุษยสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น 7 ข้อ การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ 8 ข้อ ความอดทนสูง 6 ข้อ และคุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร 9 ข้อ และกระจายคำถามสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู จำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วย การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 13 ข้อ การพัฒนาผู้เรียน 10 ข้อ การจัดการชั้นเรียน 8 ข้อ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 6 ข้อ ภาวะผู้นำครู 7 ข้อ และการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ 6 ข้อ และนำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองใช้ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (tryout) กับครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (reliability) นำแบบสอบถามจากการทดลองใช้กลับคืนมาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970: 161 อ้างถึงใน สุวิมล

ตริกานันท์, 2551: 156) คุณภาพด้านความเที่ยงของคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ 0.92 และค่าความเที่ยงของสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูเท่ากับ 0.97

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 306 ฉบับ พร้อมหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการตอบแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 280 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.50

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา และระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ใช้การหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมาย โดยผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ขอบเขตค่าเฉลี่ยตามแนวความคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2553: 121) ดังนี้

- |                       |         |                                                                                    |
|-----------------------|---------|------------------------------------------------------------------------------------|
| ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 | หมายถึง | คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา/สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับปฏิบัติมากที่สุด  |
| ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 | หมายถึง | คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา/สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับปฏิบัติมาก        |
| ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 | หมายถึง | คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา/สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง    |
| ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 | หมายถึง | คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา/สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับปฏิบัติน้อย       |
| ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 | หมายถึง | คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา/สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับปฏิบัติน้อยที่สุด |

สำหรับการวิเคราะห์คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

## ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

### ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.24$ , S.D. = 0.71) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยพบว่าคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารอยู่ในลำดับสูงสุด ( $\bar{X} = 4.38$ , S.D. = 0.71) รองลงมาคือความเชื่อมั่นในตนเอง ( $\bar{X} = 4.29$ , S.D. = 0.72) และการตัดสินใจอยู่ในลำดับต่ำสุด ( $\bar{X} = 4.17$ , S.D. = 0.73) ตามลำดับดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

(n = 280)

| ข้อ | คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา            | $\bar{X}$ | S.D. | ระดับ | ลำดับ |
|-----|----------------------------------------|-----------|------|-------|-------|
| 1.  | ภาวะผู้นำ                              | 4.27      | 0.68 | มาก   | 3     |
| 2.  | ความฉลาด                               | 4.23      | 0.72 | มาก   | 4     |
| 3.  | การตัดสินใจ                            | 4.17      | 0.73 | มาก   | 8     |
| 4.  | ความเชื่อมั่นในตนเอง                   | 4.29      | 0.72 | มาก   | 2     |
| 5.  | มนุษยสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น | 4.21      | 0.76 | มาก   | 7     |
| 6.  | การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์          | 4.22      | 0.70 | มาก   | 5     |
| 7.  | ความอดทนสูง                            | 4.22      | 0.72 | มาก   | 6     |
| 8.  | คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร             | 4.38      | 0.71 | มาก   | 1     |
| รวม |                                        | 4.24      | 0.71 | มาก   |       |

### ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.20$ , S.D. = 0.63) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยพบว่าการพัฒนาผู้เรียนอยู่ในลำดับสูงสุด ( $\bar{X} = 4.37$ ,

S.D. = 0.60) รองลงมาคือ การจัดการชั้นเรียน ( $\bar{X} = 4.30$ , S.D. = 0.60) และการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนอยู่ในลำดับต่ำที่สุด ( $\bar{X} = 4.12$ , S.D. = 0.71) ตามลำดับ ดังปรากฏในตารางที่ 3

**ตารางที่ 3** ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

(n = 280)

| ข้อ | สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู                                        | $\bar{X}$ | S.D. | ระดับ | ลำดับ |
|-----|-------------------------------------------------------------------|-----------|------|-------|-------|
| 1.  | การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้                             | 4.14      | 0.65 | มาก   | 4     |
| 2.  | การพัฒนาผู้เรียน                                                  | 4.37      | 0.60 | มาก   | 1     |
| 3.  | การจัดการชั้นเรียน                                                | 4.30      | 0.60 | มาก   | 2     |
| 4.  | การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน             | 4.07      | 0.63 | มาก   | 6     |
| 5.  | ภาวะผู้นำครู                                                      | 4.25      | 0.63 | มาก   | 3     |
| 6.  | การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อ<br>การจัดการเรียน | 4.12      | 0.71 | มาก   | 5     |
| รวม |                                                                   | 4.20      | 0.63 | มาก   |       |

**ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร**

คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ความฉลาด ( $X_2$ ) คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร ( $X_8$ ) และภาวะผู้นำ ( $X_1$ ) เป็นตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการถดถอยและสามารถอธิบายความผันแปรของสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย ( $R^2$ ) เท่ากับ 0.352 ซึ่งแสดงว่า ความฉลาด คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร และภาวะผู้นำส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และสามารถร่วมกันทำนายสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูได้ร้อยละ 35.20 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y}_{tot} = 2.19 + 0.14 (X_2) + 0.18 (X_8) + 0.14 (X_1)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_{tot} = 0.20 (Z_2) + 0.25 (Z_8) + 0.19 (Z_1)$$

ดังปรากฏในตารางที่ 4

**ตารางที่ 4** ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

(n = 280)

| แหล่งความแปรปรวน | df  | SS    | MS   | F      | Sig. |
|------------------|-----|-------|------|--------|------|
| Regression       | 3   | 18.55 | 6.18 | 49.91* | .00  |
| Residual         | 276 | 34.19 | 0.12 |        |      |
| Total            | 279 | 52.75 |      |        |      |

| ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ  | b    | Beta | SE.b | t      | Sig. |
|--------------------------------------|------|------|------|--------|------|
| ค่าคงที่                             | 2.19 |      | 0.16 | 13.21* | .00  |
| ความฉลาด ( $X_2$ )                   | 0.14 | 0.20 | 0.06 | 2.13*  | .03  |
| คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร ( $X_3$ ) | 0.18 | 0.25 | 0.04 | 3.70*  | .00  |
| ภาวะผู้นำ ( $X_1$ )                  | 0.14 | 0.19 | 0.06 | 2.06*  | .04  |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

R = 0.593      R<sup>2</sup> = 0.352      SEE. = 0.352

## อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารอยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง ภาวะผู้นำ ความฉลาด การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ความอดทนสูง มนุษยสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการตัดสินใจตามลำดับ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง งานวิจัยหลายเรื่อง ได้ระบุตรงกันว่า ผู้บริหารที่ให้ความเอาใจใส่ ห่วงเทให้กับงานพัฒนาการเรียนการสอน มีคุณธรรม และภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา ทำให้บุคลากรได้รับการพัฒนาและมีขวัญกำลังใจในการทำงาน เช่น งานวิจัยของบุญธรรม ไวยมิตร (2553: 1-2) ได้ระบุความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาว่า ผู้บริหารสถานศึกษานับว่ามีความสำคัญที่สุดที่จะนำโรงเรียนสู่ความสำเร็จ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำ เป็นผู้สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงคุณลักษณะบทบาทและหน้าที่ของตนเอง

ต้องคอยกระตุ้นและควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน ในการปฏิบัติงานให้ไปสู่เป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษา จะไม่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานตามเป้าหมาย ถ้าหากไม่มีคุณลักษณะที่ดี ซึ่งสอดคล้อง กับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2545: 114) ตามโครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ในปี พ.ศ. 2544 ได้กำหนดลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผล การปฏิบัติงานดีเด่นด้านการบริหารที่ส่งเสริม การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นผู้นำทางวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรม และความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของคณะครู นักเรียน ผู้บังคับบัญชา กรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวรรณ นาเจริญ (2556: 67) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารการศึกษาตามความ ต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารการศึกษา 5 ด้าน ตามความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียง ลำดับค่าเฉลี่ยจาก ด้านมากไปด้านน้อย ดังนี้ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการจูงใจด้านความสามารถทางสติปัญญา และด้านการตัดสินใจ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรสวรรค์ โฆษิตจินดา (2554: 67) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพใน โรงเรียนขนาดเล็กกับการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเป็นผู้นำที่มี คุณธรรมจริยธรรม และด้านการเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด และ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสามารพ พองศิริ (2558: 67) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณสมบัติ ทั่วไป ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความเป็นผู้นำ ดังนั้น แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษานั้นจะดำเนินการสำเร็จไปลุล่วงได้ด้วยดี บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ของสถานศึกษานั้นได้ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะหลายประการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารที่มี คุณลักษณะทางการบริหารที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถ ซาญฉลาด และเป็นที่ยอมรับของคณะครู ผู้บังคับบัญชา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม สามารถส่งผลถึงความสำเร็จของสถานศึกษา ตลอดจนทำให้บุคลากรในสถานศึกษาได้รับ



การพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและยึดแบบอย่างที่ดีจากผู้บริหารสถานศึกษา

2. สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู การพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การบริหารจัดการชั้นเรียน ภาวะผู้นำครู การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ และการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากในปัจจุบันครูมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเองในเรื่องของการเรียนการสอนของผู้เรียน เนื่องจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ: ในกิจกรรมจัดระบบพัฒนาครูเชิงคุณภาพเพื่อการพัฒนาครูรายบุคคลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานวิชาชีพครูให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ (2555: 68-69) ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะประจำสายงานภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านภาวะผู้นำครู ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนและด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรินทร์ ปานพรหม และพิชญภา ยืนยาว (2555: 138-156) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการนวัตกรรมการศึกษาด้านวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า สมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านภาวะผู้นำครู ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณา ศรีสุข (2557: 52) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า ความต้องการการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ความต้องการพัฒนา ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย ด้านการบริหารจัดการเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น จึงแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการยกระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู

ให้สูงขึ้น เพราะสมรรถนะครูเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานวิชาชีพครูให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย และด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนผู้บริหารควรส่งเสริมให้เกิดการสร้างความร่วมมือกับชุมชนให้เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับครู ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนสังคม

3. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เรียงลำดับตามอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ซึ่งได้แก่ ความฉลาด คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร และภาวะผู้นำ ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ได้ร้อยละ 35.20 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะทางการบริหารที่ดี มีบทบาทในการกระตุ้นการทำงานของบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้นักวิชาการได้พัฒนาตนเองตามกรอบสมรรถนะการปฏิบัติงานและมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจุฑารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์ (2556: 129) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะครู ได้ร้อยละ 46.10

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการตัดสินใจ โดยส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อการแก้ปัญหาได้อย่างตรงประเด็นและใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างรอบด้านในการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับบุคลากร ผู้เรียน และชุมชนเป็นที่ตั้ง

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ไวต่อการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้เรียน โดยส่งเสริมให้ครูรวบรวมข้อมูล และจำแนกสภาพปัญหาของผู้เรียนไว้อย่างเป็นระบบ วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไข ดำเนินการ ตามกระบวนการวิจัยตามแผนที่วางไว้และนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริม สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียน โดยส่งเสริมให้ครูกำหนดแนวทางในการสร้างสัมพันธ์ที่ดี และ ความร่วมมือกับชุมชน ประสานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ตลอดจนสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ภูมิปัญญา และวิทยาการจากท้องถิ่นไว้อย่างเป็นระบบ และส่งเสริมการให้ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนการสอน

1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาด้านความฉลาด มีความรู้และความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร และด้านภาวะผู้นำ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู

## 2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น คุณลักษณะด้าน การบริหารสถานศึกษา ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านการสื่อสาร เป็นต้น เพื่อพัฒนาสู่ความเป็น ผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2.2 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2.3 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

## สรุป

คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณลักษณะผู้บริหาร สถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน และคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความฉลาด คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร และภาวะผู้นำ โดยสามารถทำนาย สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้ร้อยละ 35.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

## เอกสารอ้างอิง

- กฤษณา ศรีสุข. (2557). การศึกษาความต้องการการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม.
- กานดา สุขทุม. (2556). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีอิทธิพล ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน สมศ. ในเขต กรุงเทพฯ และปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จุฬารัตน์ ชุ่มประดิษฐ์. (2556). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม ไวยมิตร. (2553). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน ตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พรทิพย์ บุญนระ. (2555). การพัฒนาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

- พรสวรรค์ โฆษิตจินดา. (2554). **คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพกับการจัดการเรียนการสอน แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมพ์ฐิตา วัฒนวงศ์ปัญญา. (2555). **กลยุทธ์การพัฒนาคุณลักษณะผู้นำแบบไทยของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณนา นาเจริญ. (2556). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วัชรินทร์ ปานพรหม และพิชญภา ยืนยาว. (2555, กรกฎาคม-ธันวาคม). การจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาด้านวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. **วารสารสังคมศาสตร์วิจัย**, 3 (2), 138-157.
- สมถวิล ชูทรัพย์. (2550). **การพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สามารถ ฟองศิริ. (2558). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (2558). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558**. สมุทรสาคร: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือการประเมินสมรรถนะครู**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2545). **ผู้บริหารสถานศึกษาดัชนีแบบ 2544**. กรุงเทพฯ: วีทีซีคอมมิวนิเคชั่น.
- \_\_\_\_\_. (2553). **รายงานการวิจัยและพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิค.
- \_\_\_\_\_. (2558). **สถานภาพการผลิตและพัฒนาครูในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิค.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **สภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2551). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ. (2555). **สมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาดัชนีตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Daft, R. L. (2006). *The new era of management*. China: Thomson.
- Dubrin, A. J. (2004). *Leadership research findings, practice, and skills*. Houghton Mifflin, New York: Boston.
- Hersey, P., Blanchard, K. H. & Johnson, D. (2008). *Management organizational behavior*. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Education.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Trewatha, R. L. (1982). *Management*. Plano, Texas: Business Publications.